

Od redakcji

Oddajemy w ręce Czytelników książkę poświęconą pomnikowi Armii „Poznań”, niezwyklejmu monumentowi obecnemu od 40 lat w przestrzeni miasta. Chcemy również przypomnieć ważne wydarzenie historyczne, jakim była bitwa nad Bzurą. To zbrojne starcie zainicjowane przez polskich żołnierzy w 1939 roku okazało się nie lada zaskoczeniem dla niemieckich najeźdźców i toczyło się od 9 do 22 września, będąc jednym z najistotniejszych wydarzeń kampanii wrześniowej 1939 roku. Stało się też inspiracją do upamiętnienia poległych w bitwie żołnierzy, a w szczególności uhonorowania ogromnych zasług Armii „Poznań”, która razem z Armią „Pomorze” stawiała czoła agresorom. Pomnik Armii „Poznań” wpisany na stałe w krajobraz poznańskiego Wzgórza św. Wojciecha został zaprojektowany i zrealizowany przez znakomitą artystkę rzeźbiarkę Annę Rodzińską-Iwiańską.

W publikacji chcieliśmy pokazać wieloaspektowość pomnika, jego dzisiejszą funkcję w krajobrazie Poznania oraz jego współczesną percepcję. Do współpracy nad książką zaprosiliśmy specjalistów z różnych dziedzin. Historycy, historycy sztuki oraz architekci analizują przebieg bitwy nad Bzurą, pamięć o Armii „Poznań” w czasach powojennych, usytuowanie pomnika, osadzenie w kulturze europejskiej oraz w przestrzeni miejskiej, a także w świadomości poznaniaków.

Sama historia powstania i budowy pomnika, poczynając od ogłoszenia konkursu na jego realizację, poprzez rozstrzygnięcie konkursu, złożone działania przygotowawcze i wykonanie aż po odsłonięcie, była niezwykle interesującym, burzliwym procesem. Przywołane na kartach książki wspomnienia Anny Rodzińskiej-Iwiańskiej niejednokrotnie wywołają na Państwa twarzach uśmiech i z pewnością przypomną minione czasy.

Dziś każdy z nas może oglądać pomnik w zrewitalizowanej wersji. Co ciekawe, upodobałi go sobie artyści, społecznicy, a nawet młodzież wykonująca w otoczeniu pomnika skomplikowane ewolucje na deskorolkach. Pomnik więc „żyje” i jest bliski poznaniakom na rozmaite sposoby, co oczywiście wywołuje pewne kontrowersje, a nawet sprzeczności. Zachęcamy do lektury artykułów i spojrzenia na to wybitne dzieło oczami dokumentalistów i fotografów, których liczne zdjęcia – archiwalne i współczesne – opublikowaliśmy. Jesteśmy przekonani, że będzie to dla Państwa ciekawa podróż po jednym z najurokliwszych miejsc w Poznaniu.